

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 073/18

KLAGER: Morten Bangås, daglig leder i Remisk Husholdning AS
PUBLIKASJON: iTromsø
PUBLISERINGSDATO: 02.03.2018
STOFFOMRÅDE: Samferdsel/ulykke
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Premissene, identifisering, saklighet og omtanke
REGISTRERT: 21.03.2018
BEHANDLET I PFU: 29.05.2018
BEHANDLINGSTID: 68 dager
KLAGEGRUPPE: Bedrift
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Samtykke foreligger fra direkte berørt part.

SAMMENDRAG:

iTromsø publiserte **fredag 2.mars kl 11.26** et Facebook-innlegg med bilde av en søppelbil som hadde kjørt inn i en garasjevegg i Tromsø. Teksten var «**Søppelbil skal ha mistet veigrepet på det glatte føret. Søppelbil inn i en husvegg på Tromsøya.**»

Klokka 12.48 kom en ny melding: «- Det er ganske bekymringsverdig, sier småbarnsmor og huseier Eva Pedersen. **Småbarnsmor lå og sov da søppelbilen dundret inn i veggen.**»

Klokka 13.27: «Verken piggdekk eller kjetting var nok til å hindre søppelbilen i å treffe huset på det ekstremt glatte føret, sier sjåføren. **Sjåføren: Hadde ikke sjans til å stoppe.**» Denne Fb-meldingen var illustrert med et bilde av sjåføren. Han var ikke navngitt.

På nettutgavens front påfølgende dag, **lørdag 3. mars**, var de tre Fb-meldingene gjengitt som henvisning til en artikkel med tittelen «**Sjåføren: Hadde ikke sjans til å stoppe**» og undertittelen «**Verken piggdekk eller kjetting var nok til å hindre søppelbilen i å treffe huset.**» Artikkelen var illustrert med bilde av sjåføren. Både i bildetekst og i artikkelen var han nå navngitt – og sitert. Han forklarer at hendelen skjedde svært fort. Han opplyser at det var speilholke.

I lørdagsutgaven av papirutgaven var artikkelen mer omfattende, men sitatene fra sjåføren vart de samme, og det samme bildet av sjåføren ble brukt. I tillegg var det flere bilder av bilen og huset som ble truffet.

KLAGEN:

Klageren er daglig leder i det kommunale selskapet Remiks Husholdning AS. Selskapet driver renovasjonstjenesten i Tromsø kommune. Det foreligger skriftlig samtykke til klagebehandling fra sjåføren.

Klager mener det foreligger brudd på flere punkter i Vær Varsom-plakaten. Det gjelder blant annet punkt 3.3 fordi avisens medarbeider ikke tydeliggjorde at det ville bli laget en artikkel om sjåføren. Videre vises det til punkt 4.7 om identifisering. Det anføres at punktet pålegger pressen varsomhet ved identifisering av personer som kan ha utført klanderverdige forhold. Det opplyses i den sammenheng at sjåføren er anmeldt av politiet selv. Klager opplyser at iTromsø er det eneste medium som har identifisert sjåføren i forbindelse med denne hendelsen.

I dialog med sekretariatet ble klagen utvidet med tre nye punkter, uten ytterligere begrunnelse. De tre punktene er 3.9, om varsomhet i den journalistiske arbeidsprosessen og en vurdering av om kilden er klar over virkningen av sine uttalelser, 4.1, om saklighet og omtanke i innhold og presentasjon, og 4.17, om redigering av digital meningsutveksling. Dette siste fordi det ble åpnet for kommentarer etter Facebook-meldingene.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Det er ikke registrert kontakt mellom partene med sikte på å løse saken i minnelighet. Avisen opplyser at den ikke kan se noe grunnlag for en minnelig løsning.

TILSVARSRUNDEN:

iTromsø avviser klagen på alle punkter. Avisen mener den har gjennomført et helt ordinært intervju med Remiks-sjåfør Kay Peter Jensen, «som på en isete og ustrødd bakke i Tromsø fredag 2. mars i år mistet kontroll over renovasjonsbilen han kjørte, noe som i sin tur førte til at det store kjøretøyet seilte nedover og inn i en garasje. Rett etter at vi mottok melding om uhellet, dro vi til stedet med journalist og fotograf. Der traff vi blant annet yrkessjåfør Kay Peter Jensen, som vi intervjuet. Som førstehåndskilden til hva som faktisk hadde skjedd, var Jensen naturlig nok en person av journalistisk interesse og en det var viktig for oss å snakke med».

Ang punkt 3.3: Avisen stiller seg uforstående til at sjåføren ikke kan huske at han ble intervjuet og fotografert. Avisen anfører at både journalisten og fotografen presenterte seg på vanlig måte og at han svarte ja både til å bli intervjuet og fotografert. «Vi mener dette fremkommer ganske klart av saken. Dels er jo Jensen faktisk *blitt* intervjuet, og det er i forbindelse med intervjuet at Jensen oppga sitt navn til vår journalist. Videre fremkommer det klart at bildet er blitt tatt fra en posisjon der vår fotograf har hatt kort avstand til Jensen, og der han åpenbart må ha vært klar over vår tilstedeværelse og at det ble tatt bilder. (...) Vi mener dessuten at premissene for intervju/fotografering ikke var til å ta feil av.»

Ang. punkt 3.9: Avisen avviser at sjåføren var i en slik tilstand at han ikke kunne være klar over virkningene av sine uttalelser. «iTromsøs medarbeidere på stedet opplevde at Jensen svarte både rolig og veloverveid, og han redegjorde enkelt og greit for hva som hadde skjedd.»

Ang. punkt 4.1: iTromsø mener at å intervju en yrkessjåfør i forbindelse med en hendelse om den omtale ikke kan være i strid med punktet om saklighet og omtanke. Avisen kan ikke se at den har gjort sjåføren til en syndebukk, slik klageren hevder, og understreker at de påklagede publiseringene er holdt i en nøytral og svært lite konfronterende tone «der ingen – rettmessig eller urettmessig – blir forsøkt klandret for uhellet på noen som helst måte».

Ang. punkt 4.7: iTromsø understreker at identifisering av kilder er det normale i norsk presse og mener anvendelsen av punkt 4.7 om varsomhet med identifisering når det gjelder klanderverdige forhold er lite relevant i det foreliggende tilfellet. Avisen mener det er snakk om et uhell. I tillegg anføres det at sjåføren stilte opp til intervju og fotografering. «Identifiseringen av Kay Peter Jensen kommer som følge av at han stilte opp til et åpent og helt ordinært intervju på stedet, og at Jensen gjennom å si ja til et intervju under fullt navn og si ja til å bli tatt bilde av, også samtykket til en viss grad av offentlig eksponering.»

Ang. punkt 4.17: «De vedlagte skjermdumpene viser jo åpenbart at saken var egnet til å skape en viss diskusjon om veitrafikklovens bestemmelser, hvilke vurderinger yrkessjåfører må gjøre, hvor vanskelig det kan være å manøvrere slike store kjøretøy på glattisen m.m. Utover dette har vi ingen kommentar til dette punktet, og vi kan heller ikke se at problemstillingen i VVP 4.17 er noe videre utdypet i klagen.»

Klager anfører at det å være avbildet i avisen for mange er langt utenfor deres komfortsone, og særlig hvis man har gjort noe galt eller uheldig. «At iTromsø ikke tar dette inn over seg syns jeg er bekymringsverdig.» Klager opplyser ellers i sitt tilsvarende at det er korrekt at iTromsø spurte om å få ta bilde, men ikke om de kunne ta bilde av sjåføren. At han sa ja til å bli intervjuet er heller ikke korrekt, journalisten begynte bare å stille spørsmål, «og vanlig folkeskikk er jo å svare». Klageren gjentar at sjåføren ikke samtykket til et intervju og han ble aldri spurt om de kunne publisere et bilde av ham eller bruke navnet hans.

iTromsø gjentar at det aktuelle intervjuet forløp helt normalt, at avisen ikke har hevdet at sjåføren har gjort noe galt og at det faktisk er feil at sjåfører aldri blir intervjuet, men at det ofte hender at de ikke er tilgjengelige for kommentarer.